

باسمه تعالی

معیارهای پیشنهادی کانون مدارس اسلامی

درباره انتخاب وزیر اصلاح آموزش و پرورش در دولت چهاردهم

جناب آقای دکتر پزشکیان

ریاست جمهور منتخب و محترم دولت چهاردهم

سلام علیکم

با آرزوی قبولی و اجر الهی برای جنابعالی و همه عزاداران حسینی در سوگواری حضرت سیدالشهدا (علیه السلام) و همچنین دعای توفیق و سلامتی از درگاه خداوند متعال برای جنابعالی در مسئولیت بزرگ و سنگین ریاست جمهوری، با احترام نکاتی درباره انتخابات و معرفی وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش، تقدیم می‌گردد:

به لطف الهی در فضای سیاسی بعد از انقلاب، جمهوری اسلامی امانت‌دار رأی مردم در انتخابات‌ها و فراز و نشیبهای اجتماعی بوده و جایگاه محوری ولایت فقیه در قانون، ضمن صیانت از آرای ملت، اجازه نداده است که جناح‌های سیاسی با روش‌هایی غیر از پایبندی به قانون و صندوق رأی، قدرت را تصاحب کنند. اگرچه در نگاه اسلامی، قدرت، وقتی سعادت‌بخش است که مایه خدمت به مردم، برپایی عدالت و اعتلای کلمه توحید باشد.

بیانات ارزشمند جنابعالی در الگو قراردادن کلام امیرمؤمنان (علیه السلام) در نهج البلاغه به عنوان معیار حکمرانی در کنار صراحت سخنان‌تان در التزام به سیاستهای کلی ابلاغی مقام معظم رهبری و قدرشناسی ویژه جنابعالی از نقش ایشان در انتخابات، نزد ملت شریف و فرهنگیان عزیز مورد توجه و تفقد قرار گرفته و تحسین برانگیز می‌باشد.

بر همین اساس، جامعه فرهنگی کشور امیدوار شده‌اند که فرآیند معرفی وزیر آموزش و پرورش و سپس اداره این نهاد مهم و سرنوشت ساز و همچنین نظارت بر فعالیتهای آن مبتنی و منطبق بر همان معیارهای اصیل و صحیح خواهد بود.

از این روی، کانون مدارس اسلامی به منظور تقویت نگاه و گفتمان جنابعالی در جامعه، دیدگاههای مورد نظر خود را در معیارهای انتخاب وزیر آموزش و پرورش، عرضه می‌دارد:

۱. **باورمند و پایبند به آرمانهای انقلاب:** دست‌یابی به جامعه‌ای متناسب با اهداف متعالی انقلاب اسلامی، نیازمند تربیت نسل‌هایی در تراز آرمان‌های آن می‌باشد. این مهم، با انتخاب مسئولانی به دست می‌آید که باورمندی به مبانی مکتبی انقلاب و ولایت‌پذیری داشته و گرایش به غرب و نگاه سکولار نداشته باشند. همچنان که رهبر عزیز انقلاب، قبل از انتخابات بیان داشتند: «با خداوند خودتان عهد کنید که اگر توانستید مسئولیتی به دست بیاورید، کارگزاران خود را از کسانی قرار ندهید که ذره‌ای با انقلاب زاویه دارند. آن کسی که با انقلاب، با امام راحل، با نظام اسلامی ذره‌ای زاویه داشته باشد، او به درد شما نمی‌خورد؛ او همکار خوبی برای شما نخواهد بود. آن کسی که دلبسته آمریکا باشد ... او از ظرفیتهای کشور استفاده نخواهد کرد، او خوب مدیریت نخواهد کرد. اگر شما نامزدهای محترم، یک چنین عهدی با خدای خودتان ببندید، بدانید که همه کارهایی که برای انتخابات می‌کنید، حسنه خواهد بود ...»

۲. **دارای صلاحیت، حسن سابقه و ارتباط نزدیک با شخص رئیس جمهور:**

یکی از مواردی که می‌تواند در بازشدن بسیاری از گره‌های آموزش و پرورش مؤثر باشد، ارتباط نزدیک و مستمر شخص وزیر با رئیس جمهور می‌باشد. در نامه ۵۳ نهج البلاغه به مالک اشتر که منشور حکومت‌داری است، امیرمؤمنان (علیه السلام) در انتخاب وزیر بیان می‌کند که وزیر، فرد نزدیکی^۱ به حاکم است که باید با دقت در رعایت معیارها، او را مخصوص هم‌رازی و همنشینی در خلوت و البته محافل عمومی^۲ برگزید. اگرچه نزدیکی وزیر در عین اینکه بسیاری از واسطه‌ها و لکنتها را در ارتباط با رئیس جمهور می‌کاهد، اما در صورتیکه صالح نباشد، وزر و وبال نظرسازی‌هایش را بر دوش رئیس جمهور خواهد گذاشت. او باید فرد صریحی باشد که اگر لازم باشد به‌خاطر حق، جلوی ناخوشایندی رئیس جمهور هم بایستد.^۳ اگر شخصی از جهت علمی صاحب‌نظر و از جهت اجتماعی دارای نفوذ است، اما سابقه مشارکت با جریان‌هایی داشته که برای نظام هزینه و بدنامی به بار آورده است، نباید به عنوان وزیر انتخاب شود بلکه لازم است فرد شایسته دیگری بدون سوءسابقه و البته با صلاحیت علمی و کارآمدی برگزید.^۴

۳. **پرهیز از گرایش و منفعت سیاسی:** شکل‌گیری جناح بندی پشت پرده در انتخاب وزیر، منجر به شکل‌گیری جریان تند سیاسی و تنش‌زا در نهاد تعلیم و تربیت آموزش و پرورش می‌گردد.

^۱ بَطَانَةٌ: بطن و نزدیک

^۲ فَاتَّخِذْ أَوْلِيكَ خَاصَّةً لِحُلُوتِكَ وَخَفَلَاتِكَ: آنها برای خلوت نشینی و حضور در محافل عمومی مخصوص خود گردان

^۳ ثُمَّ لِيَكُنْ أَتْرُفُهُمْ عِنْدَكَ أَقْوَمُ لَهُمْ بِمِرِّ الْحَقِّ لَكَ وَأَقْلَهُمْ مُسَاعَدَةً فِيمَا يَكُونُ مِنْكَ بِمَا كَرِهَ اللَّهُ لِأَوْلِيَائِهِ، وَإِعْمَا ذَلِكَ مِنْ هَوَاكَ حَيْثُ وَقَعَ: سپس از میان آنان افرادی را که در حق گویی از همه صریح‌ترند، و در آنچه را که خدا برای دوستانش نمی‌پسندد تو را مدد کار نباشند، انتخاب کن، چه خوشایند تو باشد یا ناخوشایند.

^۴ وَمَنْ شَرِكُهُمْ فِي الْأَثَامِ فَلَا يَكُونَنَّ لَكَ بَطَانَةٌ، فَإِنَّهُمْ أَعْوَانُ الْأَثَمَةِ، وَإِخْوَانُ الظَّلْمَةِ، وَأَنْتَ وَاجِدٌ مِنْهُمْ خَيْرَ الحَلْفِ مِمَّنْ لَهُ مِثْلُ آرَائِهِمْ وَنَفَائِهِمْ، وَلَيْسَ عَلَيْهِ مِثْلُ آصَارِهِمْ وَأَوْزَارِهِمْ وَأَثَامِهِمْ: کسی است که پیش از تو وزیر بدکاران بوده، و در گناهان آنان شرکت داشته، پس مبدا چنین افرادی محرم راز تو باشند، زیرا که آنان یاوران گناهکاران، و یاری دهندگان ستمکارانند. تو باید جانشینانی بهتر از آنان داشته باشی که قدرت فکری و نفوذ کلام امثال آنها را داشته، اما گناهان و کردار زشت آنها را نداشته باشند.

در نگاه امیرمؤمنان (علیه السلام)، خواص علیرغم اصرار در سهم خواهی در سربرنگاه‌ها، به بهانه‌های مختلف، دست یاری خود را عقب می‌کشند.^۵ به‌جای میدان دادن به جریانهای سیاسی خاص، لازم است نگاه حاکمیت به رضایت عمومی باشد که در آن صورت فضا سازی و خشم خواص راه به جایی نمی‌برد.^۶ محبوب‌ترین امور در هنگام تعیین وزیر، باید میانه روی او در حق و تلاش برای رعایت عدالت همه‌گیر و جلب رضایت عمومی معلمان و دانش‌آموزان باشد.^۷

۴. **حفظ رویکرد تحولی و اقدامات ارزشمند دولت قبل:** کارهای ارزشمندی با نگاه تحولی و رویکرد تربیتی در آموزش و پرورش و شورای عالی انقلاب فرهنگی در دولت شهید رئیسی عزیز با مجاهدت‌های فراوان پایه گذاری و اجرا گردید. ثمرات ارزشمند این تصمیم‌ها و فعالیت‌ها در صورت استمرار و اصلاح نقاط ضعف، به بار خواهد نشست. از دولت چهاردهم انتظار می‌رود که با اخلاص و اعتقاد، ادامه دهنده رویه‌های مثبت باشد. امیرمؤمنان (علیه السلام) نیز بیان می‌دارند که دست به اقداماتی نزن که رویه‌های پسندیده قبلی را بر هم بزند که در این صورت بار سرزنش آن بر تو است و اجر و پاداشش بر پایه گذار آن خواهد بود.^۸

این نگاشته، پر و بال زدنی در آسمان اندیشه و افق بلند نگاه امیرمؤمنان (علیه السلام) بود و گرنه بهره‌مندی از کلام نورانی ایشان، تلاشی درخور می‌طلبد که تبیین همه جانبه آن نیز در این مجال نمی‌گنجد. در پایان ضمن سپاس فراوان از حضرتعالی که تلاش کردید که این آموزه‌های ارزشمند را در عرصه الگوی حکمرانی بازخوانی نمایید، دعا می‌کنیم تا در جایگاه رئیس جمهور به لطف الهی و عنایات اهل بیت (علیهم السلام) توفیق عمل داشته و در پیشگاه ملت ایران که دل‌باخته مولا علی بن ابیطالب (علیه السلام) است، سربلند باشید.

با احترام

کانون مدارس اسلامی

۱۴۰۳/۵/۱

^۵ وَلَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الرَّعِيَّةِ أَثْقَلَ عَلَى الْوَالِيِّ مَوْثِقَةً فِي الرَّخَاءِ، وَأَقْلَبُ مَعُونَةً لَهُ فِي الْبَلَاءِ، وَأَكْرَهُ لِلْإِنْصَافِ، وَأَسْأَلُ بِالْأَلْحَافِ، وَأَقْلَبُ شُكْرًا عِنْدَ الْإِعْطَاءِ، وَأَبْطَأُ عُدْرًا عِنْدَ الْمَنْعِ، وَأَضْعَفُ صَبْرًا عِنْدَ مُلِمَّاتِ الدَّهْرِ مِنْ أَهْلِ الْخَاصَّةِ: خواص جامعه، همواره بار سنگینی را بر حکومت تحمیل می‌کنند زیرا در روزگار سختی یاریشان کمتر، و در اجرای عدالت از همه ناراضی تر، و در خواسته هایشان پافشارتر، و در عطا و بخشش‌ها کم‌سیاس‌تر، و به هنگام منع خواسته‌ها دیر عذر پذیرتر، و در برابر مشکلات کم استقامت تر می‌باشند.

^۶ فَإِنَّ سُخْطَ الْعَامَّةِ يُجْحِفُ بِرِضَى الْخَاصَّةِ، وَإِنَّ سُخْطَ الْخَاصَّةِ يُعْتَفَرُ مَعَ رِضَى الْعَامَّةِ: همانا خشم عمومی مردم، خشنودی خواص (نزدیکان) را از بین می‌برد، اما خشم خواص را خشنودی همگان بی‌اثر می‌کند.

^۷ وَلْيَكُنْ أَحَبَّ الْأُمُورِ إِلَيْكَ أَوْسَطُهَا فِي الْحَقِّ، وَأَعْمُهَا فِي الْعَدْلِ، وَأَجْمَعُهَا لِرِضَى الرَّعِيَّةِ: دوست داشتنی‌ترین چیزها در نزد تو، در حق میانه‌ترین، و در عدل فراگیرترین، و در جلب خشنودی مردم گسترده‌ترین باشد.

^۸ وَلَا تَنْفُضْ سُنَّةَ صَالِحَةٍ عَمَلٍ بِمَا صُدُّوا هَذِهِ الْأُمَّةَ، وَاجْتَمَعَتْ بِهَا الْأَلْفُ، وَصَلَحَتْ عَلَيْهَا الرَّعِيَّةُ، وَلَا تُخْدِشَنَّ سُنَّةَ تَضُرُّ بِشَيْءٍ مِنْ مَاضِي تِلْكَ السُّنَنِ، فَيَكُونَ الْأَجْرُ لِمَنْ سَنَّهَا، وَالْوِزْرُ عَلَيْكَ بِمَا نَقَضْتَ مِنْهَا: و آداب پسندیده‌ای را که بزرگان این امت به آن عمل کردند، و ملت اسلام با آن پیوند خورده، و رعیت با آن اصلاح شدند، بر هم مزن، و آدابی که به سنت‌های خوب گذشته زیان وارد می‌کند، پدید نیآور، که پاداش برای آورنده سنت، و کیفر آن برای تو باشد که آنها را در هم شکستی.